

Lidköpings kommun
kommun@lidkoping.se

Rektor De la Gardiegymnasiet
dlgreception@lidkoping.se

Beslut

2017-06-19
Dnr 40-2016:202

Beslut

efter kvalitetsgranskning av yrkesprogrammens
ändamålsenlighet i De la Gardiegymnasiet i
Lidköpings kommun

2017-06-19

1 (14)

Dnr 40-2016:202

Inledning

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av yrkesprogrammets ändamålsenlighet under våren 2017. Det övergripande syftet med granskningen är att bedöma hur skolorna skapar helhet och sammanhang i utbildningen för eleverna på yrkesprogrammen utifrån de kunskaper som uttrycks i examensmålen. Granskningen fokuserar på lärares samverkan och på hur rektor bedriver sitt pedagogiska ledarskap för att skapa en sammanhållen utbildning för eleverna.

Granskningens två huvudfrågor är:

- Samverkar lärarna för att skapa balans mellan teori och praktik så att eleverna får den helhet och det sammanhang som behövs för att utveckla de kunskaper som uttrycks i examensmålen?
- Skapar rektor förutsättningar för samverkan mellan lärare på yrkesprogrammen, och mellan utbildningens olika delar, så att eleverna får den helhet och det sammanhang som behövs för att utveckla de kunskaper som uttrycks i examensmålen?

Granskningen omfattar 36 kommunala och fristående gymnasieskolor. På varje gymnasieskola har ett av följande program granskats:

- Barn- och fritidsprogrammet
- Bygg- och anläggningsprogrammet
- Vård- och omsorgsprogrammet

Granskningen av Lidköpings kommun och De la Gardiegymnasiet ingår i detta projekt. De la Gardiegymnasiet besöktes den 10-11 maj 2017. Ansvariga inspektörer har varit Karin Lindqvist och Gunnar Olausson.

På De la Gardiegymnasiet har Skolinspektionen granskat bygg- och anläggningsprogrammet.

I samband med besöket genomfördes intervjuer med rektorer, lärare, elever och APL-handledare (APL = arbetsplatsförlagt lärande). För att kunna bedöma rektors och lärares arbete med skapa helhet och sammanhang i utbildningen för eleverna på utvalt yrkesprogram har Skolinspektionen även begärt in ett antal dokument, bland annat dokument som visar på lärares samverkan och på vilket sätt den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen bidrar till helhet och sammanhang i elevernas lärande.

2017-06-19

2 (14)

Dnr 40-2016:202

I detta beslut redovisar Skolinspektionen iakttagelser, analyser och bedömningar. Beslutet ger också en beskrivning av de utvecklingsområden som framstått som mest centrala att prioritera i det lokala kvalitetsarbetet.

När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. För de huvudmän och skolenheter som ingått i granskningen ger rapporten en referensram och en möjlighet till jämförelse med förhållanden hos andra gymnasieskolor. Det enskilda beslutet kan därmed sättas in i ett större sammanhang.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens kvalitetsgranskning visar att De la Gardiegymnasiet har utformat undervisningen vid bygg- och anläggningsprogrammet på ett sätt som ger förutsättningar för eleverna att uppleva helhet och sammanhang i undervisningen. De lärare som undervisar vid programmet är organiserade i arbetslag där många av lärarna i gymnasiegemensamma ämnen ingår. Granskningen visar också att det råder en etablerad samarbetskultur vid skolan och att lärarna vid programmet samverkar kring undervisningen i både formella och informella möten. Det förekommer ämnesövergripande arbeten mellan yrkesämnena och gymnasiegemensamma ämnen och lärarna ger flera exempel på ämnesintegrering inom enskilda kurser. Såväl skolledning som programmets lärare arbetar systematiskt med att utveckla utbildningen i syfte att skapa relevanta sammanhang som kan bidra till en upplevelse av helhet för eleverna.

Granskningen visar vidare att det finns en fungerande organisation kring APL vilken stödjer helhet och sammanhang för eleverna. Skolans lärare samverkar med arbetsplatsernas handledare kring den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen. Vid planering av APL och bedömning av elevernas kunskapsutveckling under APL beaktas examensmålen. Skolinspektionen bedömer dock att skolan behöver göra ytterligare ansträngningar för att få APL-handledarna att genomgå utbildning i syfte att uppnå bättre likvärdighet i elevernas arbetsplatsförlagda lärande. Enligt Skolinspektionens bedömning kan också skolans arbete med APL utvecklas så att gymnasiegemensamma ämnen bidrar med ytterligare perspektiv på elevernas yrkeskunnande. På så sätt kan gymnasiegemensamma ämnen i högre utsträckning användas för att ge eleverna en upplevelse av helhet och sammanhang i utbildningen.

Identifierade utvecklingsområden

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande område:

- Rektor behöver göra ytterligare ansträngningar för att handledarna ska få en handledarutbildning. Genom att handledarna utbildas kan större likvärdighet i arbetsplatsförlagd utbildning uppnås.

Beskrivning av huvudman och besökta skolenhet

De la Gardiegymnasiet är en kommunal gymnasieskola i Lidköpings kommun. Skolan erbjuder 18 nationella program samt introduktionsprogram. Skolan är uppdelad på sex skolenheter och respektive enhet leds av en rektor. De sex rektorerna utgör tillsammans med gymnasiechefen skolledning för De la Gardiegymnasiet. Skolinspektionen har besökt enhet två, som vid besökstillfället har 275 elever. Av dessa går 119 elever på bygg- och anläggningsprogrammet.

Lärarna på bygg- och anläggningsprogrammet är organiserade i arbetslag. I arbetslaget ingår yrkeslärare och tre lärare i svenska/historia, matematik och samhällskunskap/historia. I övriga gymnasiegemensamma ämnen undervisar lärare som tillhör andra programarbetslag.

2017-06-19

4 (14)

Dnr 40-2016:202

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redogör Skolinspektionen mer utförligt för sina bedömningar kring frågeställningarna.

1. Samverkar lärarna för att skapa balans mellan teori och praktik så att eleverna får den helhet och det sammanhang som behövs för att utveckla de kunskaper som uttrycks i examensmålen?

Enligt 16 kap. 6 § skollagen (2010:800) ska det för varje nationellt program finnas examensmål som innehåller mål för programmet. Av förarbetena till skollagen (prop. 2008/09:199 s. 117 f.) framkommer att examensmålen ska ligga till grund för planeringen av utbildningen och undervisningen från elevens första dag på programmet. Det framkommer också att examensmålen ska styra utbildningen och gymnasiearbetets utformning och innehåll. Av 1 § förordning (2010:14) om examensmål för gymnasieskolans nationella program framgår bland annat att examensmålen gäller utöver de gemensamma kunskapsmål för gymnasieskolans nationella program som anges i läroplanen för gymnasieskolan.

Läroplanen för gymnasieskolan (Lgy 11) föreskriver i kapitel 2.1 bland annat att läraren ska:

- i undervisningen skapa en balans mellan teoretiska och praktiska kunskaper som främjar elevernas lärande,
- samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen,
- organisera och genomföra arbetet så att eleven får möjlighet att arbeta ämnesövergripande.

1.1 Ger samarbetet mellan lärare i yrkesämnena och gymnasiegemensamma ämnen eleverna möjlighet till en upplevelse av helhet och sammanhang i sin utbildning?

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att samarbetet mellan lärare i yrkesämnena och lärare i gymnasiegemensamma ämnen fungerar väl. Granskningen visar att det finns ett etablerat samarbete mellan lärarna i yrkesämnena och lärare i flera

2017-06-19

5 (14)

Dnr 40-2016:202

gymnasiegemensamma ämnen, och att utbytet sker i båda riktningarna. Det förekommer både återkommande ämnesövergripande arbeten och ämnesintegrering inom kurserna vilket bidrar till helhet och sammanhang för eleverna. Granskningen visar vidare att examensmålen är styrande för hur undervisningen planeras och genomförs samt att det sker kontinuerliga samtal om undervisningens utveckling där både yrkeslärare och lärare i gymnasiegemensamma ämnen deltar. På skolan finns också ett systematiskt arbete med kollegialt lärande. Skolinspektionens bedömning är dock att det kollegiala lärande kan utvecklas så att perspektiv från såväl yrkesämnena som gymnasiegemensamma ämnen i högre utsträckning tas tillvara.

Undervisningen planeras och genomförs med utgångspunkt i examensmålen

I Skolinspektionens intervjuer med elever framkommer att lärarna brukar gå igenom examensmål i början på terminen och att de under läsåret tar upp examensmålen på lektioner då och då. Eleverna berättar att de skriver loggbok om sitt lärande varje vecka utifrån frågeställningar som är hämtade från examensmålen, och att de haft uppgifter i såväl yrkesämnena som svenska, engelska och idrott och hälsa som är kopplade till utbildningens examensmål. Enligt eleverna har det bland annat handlat om att använda fackspråk och kommunicera om yrkesrelaterade frågor på svenska och engelska, och att arbeta med uppgifter i ergonomi i idrott och hälsa.

Yrkeslärarna berättar att examensmålen genomsyrar alla kurser, både i teoretiskt och praktiskt arbete. En yrkeslärare berättar att aspekter av examensmålen korsrelateras mellan yrkesämnena och gymnasiegemensamma ämnen, exempelvis genom att eleverna har morgongymnastik och ergonomi i bygghallen, och läser om byggteoretiska ämnen i svenskämnet.

Lärare i gymnasiegemensamma ämnen uppger att examensmålen berörs främst när lärarna arbetar ämnesövergripande eller ämnesintegrerar inom ramen för sina egna kurser. En lärare betonar att gymnasiegemensamma ämnen såsom svenska och matematik inte ska ses som enskilda ämnen, utan ge eleverna kunskaper som de behöver för utbildningen i stort. Därför bör planeringen utgå från examensmålen, menar läraren. Lärarna berättar vidare att de främst diskuterar examensmål när de planerar samarbeten, och att de brukar införa ett nytt samarbete per år. Lärarna uppger också att de har mer generella samtal om examensmålen i början av läsåret då alla lärare har möjlighet att samlas.

2017-06-19

6 (14)

Dnr 40-2016:202

De samarbeten lärare och elever berättar om i Skolinspektionens intervjuer rör yrkesämnen, matematik, svenska, engelska och naturkunskap. I projektet "drömhuset" får eleverna planera bygget av ett hus och räkna på materialåtgång och kostnader. När huset är konstruerat skriver eleverna säljande texter om sina hus i ämnet svenska. Svenskläraren har också ämnesövergripande undervisning med yrkesämnen i "byggsvenska" då eleverna tränas i att kommunicera om ett byggteoretiskt ämne och göra muntliga anföranden. Lärarna berättar att elevernas arbete bedöms utifrån kunskapskrav i respektive ämne, och att bedömningen sker både genom att lärarna deltar på varandras lektioner och genom sambedömning i samtal mellan lärarna. I engelska och yrkesämnen arbetar lärarna ämnesövergripande genom att eleverna får använda fackspråk, och presentera sitt arbete i bygghallen på engelska. I naturkunskap uppger lärarna att yrkeslärare och naturkunskapslärare arrangerar en "hållbarhetsdag" med studiebesök, och att de har ämnesövergripande arbete kring framtidens byggnader, energi och miljö.

Lärarna berättar vidare att de flesta samarbeten genomförs i årskurs 1 på grund av att många av kurserna i gymnasiegemensamma ämnen är förlagda till första året. I de gymnasiegemensamma ämnen eleverna läser i årskurs 2 och 3 är det svårare att få till samarbeten enligt lärarna, dels för att eleverna läser 50-poängskurser som är mer komprimerade och dels för att eleverna går i blandade klasser i tillvalsämnen. Däremot uppger flera lärare att de eftersträvar att arbeta ämnesintegrerande inom ramen för sina kurser, i alla årskurser. Läraren i idrott och hälsa berättar att undervisningen är tematiskt upplagd och att vissa teman berör ergonomi med koppling till yrkesutgång. Läraren uppger också att eleverna får en arbetsuppgift där de ska beskriva idrottens betydelse i framtida arbetsliv. Läraren i historia berättar att undervisningen kopplas till examensmål bland annat i diskussioner om olika perspektiv på människans livsvillkor i samhället. I samhällskunskap berättar läraren att eleverna får lära sig om ROT-avdrag och arbetslivets villkor. Samhällskunskapsläraren undervisar i både yrkesämnen och gymnasiegemensamma ämnen och säger att undervisningen i samhällskunskap inte infärgas mot utbildningen, men anpassas för att ta vid där undervisningen i samhällsrelaterade frågor i byggteoretiska ämnen slutar. Lärarna berättar vidare att de arbetar för att även de lärare som inte har en tydlig koppling till programmet undervisar med programanknytning, och att det förekommer samtal med dessa lärare. På så sätt har exempelvis religionsläraren deltagit i diskussioner om hur religionsundervisningen kan göras yrkesrelevant, och religionsläraren har sedan arbetat med reflektioner om etik i samband med elevernas APL. En lärare uppger att lärarna strävar efter att skapa helhet i undervisningen och att det märks att eleverna upplever att de behöver kunna prata om sitt yrke utifrån olika perspektiv.

2017-06-19

7 (14)

Dnr 40-2016:202

Det förekommer kollegialt lärande mellan yrkeslärare och lärare i gymnasiegemensamma ämnen

Lärarna berättar att De la Gardiegymnasiet sedan två år arbetar systematiskt med kollegialt lärande med det övergripande syftet att öka kvaliteten i undervisningen. Innevarande läsår har skolan valt att arbeta med två områden. Skolverkets satsning Läslyftet leds av en förstelärare, och både yrkeslärare och lärare i gymnasiegemensamma ämnen deltar i gruppen. Skolan har också ett pågående arbete för samsyn om APL, där yrkeslärare från skolenhetens olika program deltar. Rektor och arbetslagsledare uppger att inga lärare i gymnasiegemensamma ämnen deltar i kollegialt lärande som rör APL-utveckling.

1.2 Ges eleverna möjlighet till helhet och sammanhang i sin utbildning genom att APL och den skolförlagda utbildningen ömsesidigt bidrar till att utveckla de kunskaper som framgår av examensmålen?

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med att knyta samman den skolförlagda utbildningen med elevernas arbetsplatsförlagda lärande till stor del fungerar väl. Granskningen visar att det finns en fungerande organisation kring APL med tydliga rutiner för hur den skolförlagda utbildningen och APL-verksamheten ömsesidigt ska bidra till elevernas lärande. Examensmålen används för att tydliggöra de kunskaper som ska utvecklas och de förmågor som ska bedömas under elevernas APL. Av granskningen framgår att kursmoment från de gymnasiegemensamma ämnena inte beaktas i planeringen av APL. Skolinspektionen bedömer att rektorn och lärarna behöver reflektera över hur de gymnasiegemensamma ämnena skulle kunna bidra med ytterligare aspekter och perspektiv på elevernas yrkeskunnande och därmed upplevelse av helhet och sammanhang i utbildningen.

Bedömningsunderlaget för APL utgår från utbildningens examensmål, och anger vilka förmågor eleverna ska träna under arbetsplatsförlagd utbildning

Rektor berättar att APL planeras utifrån kursernas centrala innehåll och att rektor, arbetslagsledare och ämneslagsledare gemensamt diskuterar vilka kurser och moment som ska förläggas till APL. De kurser som läggs ut på APL är, en-

2017-06-19

8 (14)

Dnr 40-2016:202

ligt den dokumentation som skolan har lämnat in till Skolinspektionen inför besöket, endast yrkeskurser. Samtliga för inriktningen gemensamma karaktärsämneskurser och programfördjupning är i någon mån utlagda på APL. Yrkeslärarna beskriver att skolan valt den lösningen på grund av att innehållet i alla kurser på något sätt relaterar till arbetet på praktikplatserna. Lärarna berättar vidare att det därför inte är så betydelsefullt exakt vad eleverna får göra på APL, men att det är viktigt att eleverna får mängdträning av moment de provat i skolan. Rektor uppger att skolans bedömningsunderlag ska vara en utgångspunkt för vad eleverna ska träna under APL-perioden, och att det utgår från utbildningens examensmål.

Skolan verkar för att lärare och handledare ska samarbeta kring planering, genomförande och uppföljning av APL

De APL-handledare Skolinspektionen har intervjuat berättar att handledare och skolans lärare gemensamt planerar APL utifrån de moment eleverna gått igenom i skolan. Handledarna uppger också att de får skriftligt material från skolan, där rutiner och bedömningsunderlag framgår och att de går igenom materialet med lärare inför praktikperioden. Enligt såväl APL-handledarna som skolans APL-ansvariga lärare gör lärarna arbetsplatsbesök vid en till två tillfällen per praktikperiod på sju veckor, och lärarna berättar att de då säkerställer att de arbetsuppgifter eleverna får är relevanta för utbildningen. Mellan arbetsplatsbesöken berättar handledarna att de har telefonkontakt med lärare på skolan. De handledare som Skolinspektionen träffat uppger att samarbetet är tydligt och att kontakterna är tillräckliga.

Handledarna uppger att de inte har några särskilda kunskapskrav på eleverna, utan att eleverna ska vara med vid momenten och lära sig på plats. Handledarna uppger att de pratar med eleverna om vad de lär sig i skolan, och eftersträvar ge eleverna arbetsuppgifter som motsvarar de moment eleverna gått igenom. Vid slutet av APL-perioden ger handledaren ett omdöme utifrån skolans bedömningsformulär, och i samband med det uppger handledarna att de har ett samtal med lärare då de går igenom bedömningsgrunder. Det framgår dock i intervjuer med lärare att det inte fungerar lika bra på alla arbetsplatser. Lärarna uppger att alla handledare inte använder skolans formulär för bedömning av elevernas kunskapsutveckling, och att alla handledare inte har kunskap om utbildningens examensmål. Lärarna berättar vidare att de inte vet om alla handledare tar del av skolans skriftliga information, och att det har förekommit att elever får arbetsuppgifter som inte motsvarar utbildningens innehåll och mål. Lärarna ger exempel på att elever har fått byta APL-plats om det inte har fungerat väl.

2017-06-19

9 (14)

Dnr 40-2016:202

Yrkeslärarna knyter samman den skolförlagda delen av undervisningen med APL och följer upp vad eleverna lärt sig

Yrkeslärarna berättar att eleverna skriver loggbok och efter avslutad APL-period redovisar sina erfarenheter muntligt för elever i samma årskurs och för elever i årskurs 1. Lärarna får på så sätt en bild av vad eleverna har lärt sig och uppger att de anpassar undervisningen efter APL för att möta eleverna där de står kunskapsmässigt. Rektor och arbetslagsledare bekräftar i intervju att APL följs upp i undervisningen, och att lärarna lägger mer tid på vissa moment i skolan om det visar sig att eleverna inte har lärt sig vad de ska under APL. I samtal med arbetslagsledaren framkommer också exempel på att elever som lärt sig mycket under APL-perioden får arbeta med mer avancerade uppgifter i skolan.

Lärare i gymnasiegemensamma ämnen berättar att de, med två undantag, inte använder elevernas lärande under APL i sin undervisning. Det framkommer av den dokumentation som skolan lämnat in till Skolinspektionen att läraren i religion utgår från elevernas erfarenheter under APL i diskussioner om etik och moral samt livsåskådning och människosyn. Idrottsläraren berättar att eleverna får en uppgift i idrott och hälsa där eleverna skriver om arbetsmiljö utifrån APL-erfarenheter. Eftersom de flesta kurser i övriga gymnasiegemensamma ämnen är förlagda till årskurs 1, då eleverna inte har APL, uppger lärarna i gymnasiegemensamma ämnen att de har svårt att göra kopplingar till arbetsplatsförlagt lärande.

I Skolinspektionens intervjuer framkommer att många elever på programmet väljer att läsa högskoleförberedande kurser, och att svenskläraren har lämnat önskemål till rektor om att få undervisa elever från bygg- och anläggningsprogrammet i Svenska 2 och 3. Svenskläraren uppger att hon på så sätt kan få möjlighet att använda APL i undervisningen genom att vinkla det vetenskapliga skrivandet till yrkesutgång och använda elevernas APL-erfarenheter. Enligt rektorn har skolledningen ännu inte diskuterat hur undervisningen i gymnasiegemensamma ämnen kan kopplas mer mot APL. Rektorn uppger att de hittills har haft fokus på yrkeslärarnas samarbete med APL-handledarna, och att nästa steg blir att involvera gymnasiegemensamma ämnen. Rektorn berättar dock att han försöker planera så att lärarna som haft bygg- och anläggnings elever i årskurs 1 får behålla dem som väljer att läsa högskoleförberedande för att skapa möjligheter till programanknytning.

2017-06-19

10 (14)

Dnr 40-2016:202

Företrädare för arbetslivet medverkar i den skolförlagda delen av undervisningen

Rektor och lärare berättar att representanter från arbetslivet bjuds in till skolan för att berätta om yrke och utbildningsmöjligheter utifrån olika perspektiv. Det har bland annat varit besök av fackliga representanter, Försäkringskassan och organisationen Galaxen som arbetar förbyggande mot arbetsskador. Arbetslagsledaren berättar att skolan har anpassat besöken efter elevernas behov, bland annat genom att skolan nu bjuder in representanter från högskolan i Skövde eftersom fler elever läser högskoleförberedande kurser. Lärarna berättar också att skolan samverkar med byggsektorns arbetsmiljögrupp i frågor som rör arbetsmiljö och säkerhet.

2. Skapar rektor förutsättningar för samverkan mellan lärare på yrkesprogrammen och mellan utbildningens olika delar så att eleverna får den helhet och det sammanhang som behövs för att utveckla de kunskaper som uttrycks i examensmålen?

Enligt 2 kap. 9 § skollagen (2010:800) ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ansvarar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen. I 2 kap. 10 § skollagen framgår att rektor beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 648) framkommer att [rektors] besluten kan röra exempelvis personalens ansvarsområden, schemaläggning eller barnens och elevernas fördelning på klasser eller grupper.

Av läroplanen för gymnasieskolan (Lgy 11) framgår att rektor som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal i skolan har ansvar för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar bland annat för att:

- samverkan mellan lärare i olika kurser kommer till stånd så att eleverna får ett sammanhang i sina studier,
- skolans arbete med kunskapsområden, där flera ämnen ska bidra och samordnas så att de utgör en helhet för eleven.

2017-06-19

11 (14)

Dnr 40-2016:202

2.1 Säkerställer rektor att innehållsliga och kulturella förutsättningar stödjer en sammanhållen utbildning?

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektorns arbete med att säkerställa att innehållsliga och kulturella förutsättningar stödjer en sammanhållen utbildning fungerar väl i vissa delar, men att det finns delar som behöver utvecklas. Granskningen visar att rektorn tillsammans med arbetslagsledare och lärare på skolan har etablerat en god samarbetskultur med arbetssätt som stödjer en sammanhållen utbildning. Skolinspektionen bedömer dock att rektor och lärare behöver göra ytterligare ansträngningar för att APL-handledare genomgår handledarutbildning. Med utbildade handledare ökar likvärdigheten mellan praktikplatser, och skolan kan i högre utsträckning säkerställa att alla elever upplever helhet och sammanhang i utbildningen.

Rektorn uppmuntrar och prioriterar samarbete mellan yrkeslärare och lärare i gymnasiegemensamma ämnen

Rektorn berättar att operativt arbete med pedagogisk utveckling är delegerat till arbetslagsledare, men att det prioriterats av rektorn. Skolan har, enligt rektorn och arbetslagsledare, genomgått ett förändringsarbete de senaste åren. Detta har bidragit till att lärarna i högre utsträckning arbetar med utgångspunkt i styrdokument, och har fokus på pedagogiska frågor snarare än praktiska. För att nå dit behövde allt vardagligt vara löst säger rektorn, "annars har personalen varken tid eller ork att jobba med tänkandet." Lärarna bekräftar att samverkan och pedagogik prioriteras tydligare nu, och säger att de har fått möjlighet att arbeta mer med undervisningen det här året. Lärarna uppger också att de samarbeten som initieras på programmet blivit etablerade arbetssätt, lärarna diskuterar ämnesövergripande arbetsformer i arbetslaget med syftet att samarbeten inte ska vara lärarberoende.

Lärarna uppger att rektorn kommunicerar att utbildningens helhet för eleverna är viktig. Enligt lärarna råder en generell kultur på skolan där eleverna står i fokus, därmed också elevernas utveckling mot utbildningens mål. Rektor betonar betydelsen av att alltid utgå från eleven och att få alla lärare att bli delaktiga i helheten. Arbetslaget är centralt i arbetet för sammanhang och helhet berättar lärarna, och exemplifierar med att alla lärare i arbetslaget deltar i de programgemensamma sociala aktiviteter som genomförs på skolan vid läsårsstart med introduktion och teambuilding.

2017-06-19

12 (14)

Dnr 40-2016:202

Rektorn behöver säkerställa att handledarna har den kunskap de behöver för att kunna stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål

Enligt APL-ansvariga lärare och APL-handledare är det få handledare som genomgått en handledarutbildning, och de APL-handledare som Skolinspektionen intervjuat uppger att de inte deltagit i någon handledarutbildning. Rektorn uppger att de gjort försök att arrangera handledarutbildning på skolan men att det varit svårt att locka handledarna. Därför har skolan istället valt att informera om möjligheten att gå Skolverkets digitala handledarutbildning, men enligt de handledare som Skolinspektionen intervjuat är det inte heller många som genomgått den digitala utbildningen. Handledarna uppger att det är få som vill eller kan lägga ner den tiden.

Enligt såväl rektorn och arbetslagsledaren som handledarna är de programrådsmöten som skolan arrangerar välbesökta av handledare från inriktningarna husbyggnad och mark och anläggning, men rektorn uppger att handledare inom inriktningen måleri inte deltar. Rektorn och arbetslagsledaren berättar att de undersöker vad företagen vill diskutera och utformar sammankomsterna utifrån företagets behov. Enligt rektorn och arbetslagsledaren används också en del av programråden till att informera om utbildningen och gå igenom valda delar av Skolverkets digitala handledarutbildning. Rektorn och arbetslagsledaren berättar vidare att skolan har en facebookgrupp för APL-platserna där de lägger ut information om utbildningen i syfte att handledarna ska hållas informerade. Rektorn och arbetslagsledare uppger att det är en utmaning för skolan att få handledarna utbildade, och säger att de upplever att det är svårt att ställa krav på utbildade handledare.

2.2 Ger organisation och ledarskap förutsättningar för lärare att samverka i syfte att skapa helhet och sammanhang i utbildningen för eleverna?**Skolinspektionens bedömning**

Skolinspektionen bedömer att rektorn ger tillräckliga organisatoriska förutsättningar för att lärarna ska kunna samverka i syfte att skapa en utbildning där eleverna får helhet och sammanhang i sina studier. Granskningen visar att lärarna är organiserade programvis i arbetslag där många lärare i gymnasiegemensamma ämnen ingår. Lärarna har också goda möjligheter till informella möten i och med att arbetslaget sitter tillsammans i ett gemensamt arbetsrum.

2017-06-19

13 (14)

Dnr 40-2016:202

Genom att lärarnas arbetsrum och undervisningssalar ligger i anslutning till yrkesämnenas lokaler, skapas också möjligheter till kontaktytor mellan lärare och elever.

Organiseringen av arbetslag och lärarnas placering ger yrkeslärare och lärare i gymnasiegemensamma ämnen förutsättningar att samverka

I intervjuer med lärare framkommer det att lärarna upplever att placeringen av deras arbetsplatser och organisering av arbetslag är en viktig förutsättning för arbetet med att ge eleverna helhet och sammanhang i utbildningen. Lärarna berättar att de träffas i formella möten varje vecka i arbetslag och varannan vecka i ämneslag/kollegialt lärande. I arbetslaget för bygg- och anläggningsprogrammet sitter samtliga yrkeslärare samt lärare i svenska, matematik, historia och samhällskunskap. Hela arbetslaget delar också arbetsrum. Lärarna uppger att arbetslagsmötena främst används för att planera programgemensamma aktiviteter och hantera elevärenden samt för övergripande frågor. De flesta diskussioner om pedagogik och examensmål samt samplanering av undervisning sker enligt lärarna genom informella möten i arbetsrummet. Rektorn och arbetslagsledare uppger att det är en styrka att lärarna sitter samlat och har daglig kontakt. Lärarna i gymnasiegemensamma ämnen berättar också att de ofta besöker bygghallen bland annat för att träffa mentorselever, och yrkeslärarna berättar att de använder samma salar som lärare i gymnasiegemensamma ämnen vid teoretisk undervisning. Yrkeslärare och lärare i gymnasiegemensamma ämnen har därmed många kontaktytor och god inblick i varandras undervisning, enligt både lärare och skolledning. Rektorn uppger att det är svårare att få med de lärare som inte tillhör programmet i samarbetet. Lärarna menar att det finns möjligheter till samverkan i och med att alla lärare i gymnasiegemensamma ämnen utom engelskläraren har sina arbetsplatser i anslutning till bygg- och anläggningsprogrammet. Lärarna uppger att de inte ser några organisatoriska hinder för samarbete på skolan, utan att det handlar om deras engagemang och "ork".

Schemaläggningen av olika kurser samt undervisningsgruppernas sammansättning möjliggör och underlättar samverkan mellan yrkesämnen och gymnasiegemensamma ämnen

Rektorn och arbetslagsledare berättar att de har verkat för att ge lärarna schematekniska förutsättningar för samverkan, bland annat genom att lägga undervisning parallellt så att lärare kan användas över ämnesgränser. Lärarna bekräftar att de använder möjligheten bland annat då de sambedömer ämnesövergripande arbeten och tar del av elevernas redovisningar i andra ämnen. Lärarna uppger också att de har möjlighet att byta lektionstid med varandra vid behov och kan då använda tiden för ämnesövergripande arbeten eller extra

2017-06-19

14 (14)

Dnr 40-2016:202

undervisning i något ämne. Rektorn uppger att ytterligare flexibilitet har skapats genom att eleverna är organiserade i två stora klasser istället för flera små, vilket har gjort att lärarresurser har frigjorts och kan användas exempelvis då elevgrupper har behov av extra lärarstöd.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 30 juni 2018 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits eller planerats utifrån de utvecklingsområden som myndigheten identifierat.

Huvudmannen ska dessförinnan, 1 september, inkomma med en uppföljningsbar planering av hur man avser att arbeta för att förbättra de områden som Skolinspektionen identifierat som utvecklingsområden. Denna planering bör innehålla information om tydliga avstämningpunkter under arbetets gång.

Redogörelserna skickas till Skolinspektionen, Karin Lindqvist per post eller per e-post, karin.lindqvist@skolinspektionen.se samt skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 40-2016:202) i de handlingar som sänds in.

I ärendets slutliga handläggning har Gunnar Olausson och juristen Ingegärd Hilborn deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Gabriel Brandström
Enhetschef

Karin Lindqvist
Utredare

Bilagor

Bilaga 1 Författningsstöd